

Úkol 1

Primární informace

Sekundární informace

Terciární a vyšší informace

Pokud se kombinují, značí to, že daná věta, nebo tvrzení obsahuje více zdrojů informací.

Researchers across disciplines have become increasingly interested in understanding why even people who care about morality predictably cross ethical boundaries. This heightened interest in unethical behavior, defined as acts that violate widely held moral rules or norms of appropriate conduct (Treviño, Weaver, & Reynolds, 2006), is easily understood. Unethical behavior creates trillions of dollars in financial losses every year and is becoming increasingly commonplace (PricewaterhouseCoopers, 2011).

One form of unethical behavior, dishonesty, seems especially pervasive (Bazerman & Gino, 2012). Like other forms of unethical behavior, dishonesty involves breaking a rule—the social principle that people should tell the truth. Much of the scholarly attention devoted to understanding why individuals behave unethically has therefore focused on the factors that lead people to break rules.

Although rule breaking carries a negative connotation in the domain of ethics, it carries a positive connotation in another well-researched domain: creativity. To be creative, it is often said, one must “think outside the box” and use divergent thinking (Guilford, 1967; Runco, 2010; Simonton, 1999). Divergent thinking requires that people break some (but not all) rules within a domain to construct associations between previously unassociated cognitive elements (Bailin, 1987; Guilford, 1950). The resulting unusual mental associations serve as the basis for novel ideas (Langley & Jones, 1988; Sternberg, 1988). The creative process therefore involves rule breaking, as one must break rules to take advantage of existing opportunities or to create new ones (Brenkert, 2009). Thus, scholars have asserted that organizations may foster creativity by hiring people slow to learn the organizational code (Sutton, 2001, 2002) and by encouraging people to break from accepted practices (Winslow & Solomon, 1993) or to break rules (Baucus, Norton, Baucus, & Human, 2008; Kelley & Littman, 2001).

Given that both dishonesty and creativity involve rule breaking, the individuals most likely to behave dishonestly and the individuals most likely to be creative may be one and the same. Indeed, highly creative people are more likely than less creative people to bend rules or break laws (Cropley, Kaufman, & Cropley, 2003; Sternberg & Lubart, 1995; Sulloway, 1996). Popular tales are replete with images of “evil geniuses,” such as Rotwang in Metropolis and “Lex” Luthor in Superman, who are both creative and nefarious in their attempts to ruin humanity. Similarly, news articles have applied the “evil genius” moniker to Bernard Madoff, who made \$20 billion disappear using a creative Ponzi scheme.

The causal relationship between creativity and unethical behavior may take two possible forms: The creative process may trigger dishonesty; alternatively, acting unethically may enhance creativity. Research has demonstrated that enhancing the motivation to think outside the box can drive people toward more dishonest decisions (Beaussart, Andrews, & Kaufman, 2013; Gino & Ariely, 2012). But could acting dishonestly enhance creativity in subsequent tasks?

In five experiments, we obtained the first empirical evidence that behaving dishonestly can spur creativity and examined the psychological mechanism explaining this link. We suggest that after behaving dishonestly, people feel less constrained by rules, and are thus

more likely to act creatively by constructing associations between previously unassociated cognitive elements.

General Discussion

There is little doubt that dishonesty creates costs for society. It is less clear whether it produces any positive consequences. **This research identified one such positive consequence, demonstrating that people may become more creative after behaving dishonestly because acting dishonestly leaves them feeling less constrained by rules.**

By identifying potential consequences of acting dishonestly, these findings complement existing research on behavioral ethics and moral psychology, which has focused primarily on identifying the antecedents to unethical behavior (Bazerman & Gino, 2012). **These findings also advance understanding of creative behavior by showing that feeling unconstrained by rules enhances creative sparks. More speculatively, our research raises the possibility that one of the reasons why dishonesty is so widespread in today's society is that by acting dishonestly, people become more creative, which allows them to come up with more creative justifications for their immoral behavior and therefore makes them more likely to behave dishonestly (Gino & Ariely, 2012), which may make them more creative, and so on.**

In sum, this research shows that the sentiment expressed in the common saying “rules are meant to be broken” is at the root of both creative performance and dishonest behavior. It also provides new evidence that dishonesty may therefore lead people to become more creative in their subsequent endeavors.

Úkol 2

Citace 1

“More speculatively, our research raises the possibility that one of the reasons why dishonesty is so widespread in today's society is that by acting dishonestly, people become more creative, which allows them to come up with more creative justifications for their immoral behavior and therefore makes them more likely to behave dishonestly (Gino & Ariely, 2012), which may make them more creative, and so on.”

Zdroj 1

„This article casts a shadow on the widespread view that creativity always leads to “good.” In five studies, we demonstrated that creativity might also produce negative effects by leading individuals to more frequently engage in dishonest behavior.”

Citace2

“The creative process therefore involves rule breaking, as one must break rules to take advantage of existing opportunities or to create new ones (Brenkert, 2009).”

Zdroj2

(Jedná se pouze o úryvek původního textu, nepovedlo se mi najít dostatečně výstižný a přitom krátký oddíl. Důležité je, že se článek tématem zabývá pouze v kontextu podnikatelství)

“In the end, I contend we must recognize a fundamental tension in our moral thinking about following and breaking rules. Some believe this tension can be dissolved (e.g., utilitarians). I

maintain that it cannot be dissolved; instead, it must be accepted and dealt with. Dealing with it is essential to the entrepreneurship.”

Citace 3

They saw a picture containing several objects on a table and next to a cardboard wall: a candle, a pack of matches, and a box of tacks. Participants had 3 min “to figure out, using only the objects on the table, how to attach the candle to the wall so that the candle burns properly and does not drip wax on the table or the floor.” The correct solution involves using the box of tacks as a candleholder: One should empty the box of tacks, tack it to the wall, and then place the candle inside. Finding the correct solution is considered a measure of insight creativity because it requires people to see objects as capable of performing atypical functions (Maddux & Galinsky, 2009).

Zdroj 3

„In this problem, individuals are presented with a picture containing several objects on a table: a candle, a pack of matches, and a box of tacks, all of which are next to a cardboard wall. The task is to figure out, using only the objects on the table, how to attach the candle to the wall so that the candle burns properly and does not drip wax on the table or the floor. The correct solution involves using the box of tacks as a candleholder: One should empty the box of tacks and then tack it to the wall placing the candle inside. The solution is considered a measure of insight creativity because it involves the ability to see objects as performing different functions from what is typical (i.e., the box is not just a repository for tacks but can also be used as a stand).“

Úkol 3

V případě prvního článku myslím, že je citace poměrně přiléhavá, ačkoliv mluví o dvou navazujících závěrech, přičemž z textu úplně přímo vyplývá jen jeden. Původní zdroj pomáhá lépe informaci porozumět a trefneji ji interpretovat.

Druhá citace příliš trefná není. V daném článku se citovaná informace nachází jen velmi nekonkrétně. Především mne zaráží, že v “Evil Genius” využívají citaci z velmi specificky zaměřeného článku (ekonomie, podnikatelství), nejsem si jist, jestli způsob, jakým je informace vyložena je úplně korektní. Myslím, že na takové zobecnění původní článek nemá dostatečnou ekologickou validitu, což bych bez dohledání původního zdroje neměl šanci zjistit.

Třetí citace je téměř doslovná, jediná změna spočívá v osobě, ve které autoři mluví. Interpretace je velmi přiléhavá a v “Evil Genius” je i trefně vyložený výstup z pokusu, o němž se autoři původního článku zmiňují.

Úkol 4 (1373)

Každý z nás už někdy v minulosti slyšel o konceptu “Ďábelského Génia”. Dnešní generace mladých je už v útlém dětství vystavena vlnám amerických seriálů, kde jsou právě tyto postavy velmi oblíbeným archetypem záporného hrdiny. Dříve ale tuto roli mohl snadno zastávat třeba klasický pohádkový čert, či ďábel.

Ačkoliv se mnohým už odedávna zákeřnost s vychytralostí v mysli spojují, až donedávna se jednalo pouze o dohad. To ovšem platilo jen do chvíle, než se do celé věci obulo mezinárodní vědecký tým z vyhlášené britské university Harvardu a americké Jižní Karolíny.

Zkonstruovali sérii experiment, které měly jednou provždy objasnit, jestli lze nalézt souvislost mezi kreativitou a neupřímností, tedy přesně těmi vlastnostmi, které by měl správný záporný hrdina rozhodně mít.

V první části celého pokusu dostali všichni testovaní zdánlivě jednoduchý úkol: zapálit svíci, aby z ní vosk nemohl žádným způsobem kapat přímo na zem. Aby to nebylo tak jednoduché, musela být svíce nějakým způsobem přichycena na umělou stěnu. Každý za tímto účelem dostal k dispozici jednu krabičku rýsováček, onu svíci, krabičku sirek a neúprosný časový limit tři minuty.

Celá věc zní na první pohled troche komplikovaně, ale šlo víceméně jen o jednoduché měření creativity, tedy používáním obyčklých věcí neobvyklým způsobem. Pro správné vyřešení úlohy bylo třeba vysypat rýsováčky z krabice, tuto připevnit na zeď a výslednou plochu použít jako podstavec pro svíci.

V dalších úlohách, kterých bylo celkem pět, se postupně zjišťovala kreativita, upřímnost (když se nikdo nedíval) a jejich vztah. Vědci došli k překvapivému závěru, že spolu opravdu kreativita a neupřímnost úzce souvisely.

Údajně totiž obojí stojí na stejném základě, tedy na porušování zavedených pořádků a pravidel. Koneckonců je fakt, že nejlepší lhář vymyslí tak chytrou výmluvu, že jej neodhalí, to dává smysl. Proč by to tedy nemohlo platit v obou směrech?

Psychologický výzkum tak přinesl další kapku do oceánu vědeckých poznatků a vědomostí. Kdo a jak tento zajímavý vztah v budoucnu využije, však zůstává otázkou. Na druhou stranu si alespoň my, smrtelníci, kteří občas zalžeme, můžeme říkat, že jsme alespoň kreativní.